

Auto kopen op de zaak, auto rijden op de zaak, wel een klein verschil...

De directeur / groot aandeelhouder DGA van een (nog) goedlopende onderneming koopt een dure Porsche 911 GT2 . Hard werken mag lonen, immers.

Alvast onthouden: de factuur en de betaling ervan staan op naam van de vennootschap, maar de auto op naam van de DGA zelf. Dan gebeurt het onverwachte: de DGA gaat als privé persoon failliet, niet de vennootschap. Direct komt de vraag op: van wie is feitelijk de auto? Al snel wordt aangenomen dat de auto toebehoort aan degene aan wie de auto nieuw is geleverd, die op het kentekenbewijs is vermeld, de kosten betaald en de auto voor gebruik beschikbaar heeft. Maar dat is nog maar te bezien...

Eerst de feiten: ELG & Co. is een Duitse vennootschap met de heren Jurgen en Bernd (fictief) als vennoten. Jurgen is tevens Algemeen Directeur en heeft bij het lokale Porsche Centrum een Porsche 911 GT2 gekocht. Jurgen heeft daarbij in april een aanbetaling uit eigen middelen voldaan. Op verzoek van Jurgen heeft het Porsche Centrum de aankoopfactuur uitgeschreven ten name van ELG en deze aan ELG geadresseerd. In juli van dat jaar heeft ELG het restant betaald. Het Porsche Centrum heeft vervolgens de Porsche te goeder trouw afgegeven aan Jurgen.

In september is Jurgen door de Duitse FIOD aangehouden op verdenking van beleggingsfraude. In december is Jurgen persoonlijk failliet verklaard. De Porsche 911 GT2 is ter beschikking gesteld van de curator.

Partijen bestrijden het eigendomsrecht op de Porsche. ELG, niet in faillissement dus, stelt dat de auto door Jurgen slechts namens haar is gekocht en deze slechts voor gebruik en zeker niet in eigendom aan Jurgen is afgeleverd. ELG is van mening dat de Porsche haar toebehoort. De curator van Jurgen gaat er gelijk hard in en stelt dat Jurgen de koopopdracht heeft verstrekt en de aanbetaling gedaan en dus in eigendom overgedragen gekregen heeft. Hij meent dat de auto daarmee aan Jurgen toebehoort, in zijn failliete boedel is gevallen en dat hij, als de curator, gerechtigd is de Porsche te gelde te maken.

De rechtbank heeft de bewijslast hiervoor bij ELG gelegd. En besliste dat ELG het haar opgedragen bewijs niet voldoende had geleverd, zodat de door haar gevorderde verklaring dat zij de eigenaar is, wordt afgewezen. ELG gaat daarop in hoger beroep.

Het hof stelt dat het Porsche Centrum de Porsche in april heeft gefactureerd aan ELG. Omdat een factuur aangeeft dat de daarop geadresseerde partij bij aflevering (het restant) dient te betalen en de koop dan met die partij tot stand komt, overweegt het hof dat het Porsche Centrum op die datum mocht aannemen dat zij de Porsche aan ELG verkocht had en dus juridisch aan ELG diende te leveren. Wie feitelijk de auto afhaalt en in gebruik neemt is van ondergeschikt belang; daar speelt dan de kwestie van volmacht en identificatie.

Omdat de factuur op verzoek van Jurgen ten name van ELG was gesteld moest ook Jurgen begrijpen dat ELG de feitelijke koper was. Geen van de door de curator aangedragen argumenten dat de Porsche aan Jurgen persoonlijk zou zijn verkocht en geleverd, acht het hof sterk genoeg. De facturatie en (rest) betaling geldt.

Bepalend is hier dat, voor wat betreft het eigendom van een auto, onderscheid gemaakt wordt tussen enerzijds de tenaamstelling van het voertuig en de tenaamstelling van de factuur en de betaling ervan. Het hof stelt dat de partij op wie de contractuele betalingsverplichting (factuur) is gesteld en deze ook nakomt, het eigendom verkrijgt. Tenaamstelling is slechts een aangelegenheid van kenbaarheid v.w.b. de houder of bestuurder van de auto zoals in NL, geregistreerd bij de RDW.

De auto behoort aan ELG. De curator grijpt mis, vooralsnog geen Porsche in de boedel van de gefailleerde Jurgen. En Jurgen moet de sleutels inleveren bij ELG. Overigens kan worden aangenomen dat de aandelen in ELG, als door Jurgen gehouden, achterlangs in de failliete boedel van Jurgen vallen, dus wellicht komt (een deel van) de Porsche alsnog richting de curator. En de curator kan de aanbetaling bij ELG terugvorderen. Dat vertelt het verhaal echter niet...

Albert S. Oegema
Legion Automotive Lawyers

